

[Statsministeren]

til et europæisk valutasystem. Siden har man under intensive forhandlinger på ekspertniveau og med nationalbankerne og blandt økonomi- og finansministrene i de følgende måneder arbejdet med skitsen, udfyldt den, færdiggjort den til fremlæggelse, hvad der så skete på Det europæiske Råds møde i Bruxelles 4.-5. december. Der blev her opnået enighed mellem alle 9 EF-lande om at anbefale oprettelsen af et europæisk valutasystem.

Jeg vil gerne understrege, at alle ni lande har medvirket aktivt og positivt til skabelsen af den plan, som nu foreligger, trods alvorlige vanskeligheder og betænkeligheder fra flere sider. Fra britisk side så man sig nødsaget til allerede i Bruxelles at meddele, at man ikke fra starten var i stand til at deltage i selve kernen i valutasystemet, altså den såkaldte interventionsmekanisme. Men det fremgik klart som et midlertidigt forbehold, og England vil fuldt ud deltage i andre dele af systemet og medvirke i dets videre udbygning.

Irland og Italien bad på mødet i Bruxelles om betænkningstid, men efter overvejelser i hovedstæderne og i deres parlamenter og regeringer og gennem nye bilaterale kontakter fandt man fra begge landes side, at der var skabt sådanne betingelser, at man var i stand til at deltage fra starten.

Det stod helt klart, at slangesamarbejdet ville fortsætte fuldstændig uberørt, indtil det nye system var bragt til at fungere, hvorefter slangen så at sige ville blive absorberet af EMSen.

Kernen i EMSen, det europæiske monetære system, er den samme mekanisme, som man anvender i slangen, men herudover vil der inden for EMSen ske en skabelse af en international pengeenhed, den såkaldte ECU. Desuden – og det tager jeg som et udtryk for en solidarisk beslutning – vil der inden for det europæiske valutasystem blive opbygget en europæisk valutafond. Der er her tale om en institution, som gradvis opbygges for at samle de forskellige arrangementer, som indgår i systemet. Hvorledes fonden konkret vil komme til at operere, dens forhold til centralbankerne, medlemslandenes regeringer og Fællesskabets institutioner, ja, det henstår endnu ganske åbent til videre forhandlinger.

Endelig vil der ske en styrkelse af delta-gerlandenes koordination af valutakurspolitikken og af den økonomiske politik i øvrigt.

Det siges således i beslutningen fra Det europæiske Råd, at vi er fast besluttede på at sikre EMSen en varig succes ved en politik, der medfører større intern og ekstern stabilitet, både for lande med overskud og for lande med underskud på betalingsbalancen.

Jeg vil gerne understrege, at der ikke ved Danmarks deltagelse i det europæiske valutasystem sker nogen ændring i de beføjelser, som regeringen og folketinget i samarbejde med Nationalbanken og andre myndigheder har til at tilrettelægge den økonomiske politik her. Der er tale om, at vi påtager os et politisk ansvar for, at vi ved tilrettelæggelsen af denne politik bidrager til at styrke det europæiske valutasystem og dermed også os selv. Vi vil have åbenbare fordele af at deltage i EMSen. Derfor er det også logisk og rimeligt, at der følger et vist ansvar med.

For en fuldstændigheds skyld vil jeg nævne, at nærtstående europæiske lande kan deltage i systemets vekselkurs og interventionsmekanisme, ved at der indgås aftaler mellem centralbankerne. Det kan ikke være nogen overraskelse, at regeringen håber, at Norge og Sverige vil finde anledning til at deltage som associerede lande på et passende tidspunkt efter, at systemet er kommet til at fungere.

Bliver EMSen en succes, vil meget være vundet, ikke blot for de deltagende lande, men også for verden omkring. Der er her taget et initiativ, som i sine helt konkrete konsekvenser kan være svært at overskue, men som på effektiv vis synes at møde den store udfordring, som ikke blot Europa, men verden som helhed har været stillet over for siden nedbrydningen af det gamle valutasystem i årene fra 1969 og op til 1973.

Ud over EMSens muligheder for at øve en gunstig indvirkning i retning af større valutær stabilitet vil den også kunne få positiv virkning på samarbejdet inden for Det europæiske Fællesskab i øvrigt. Det er min overbevisning, at disse virkninger vil gå i retning af at styrke den form for samarbejde, som det store flertal her i tinget støtter, nemlig et intensivt og tillidsfuldt samarbejde mellem nærtstående suveræne lande om at løse de store problemer, vi står over for både indadtil og udadtil.

Økonomiministeren (Anders Andersen):